

Lektionsplanering: Skrivövning med miljöbeskrivning i anpassad grundskola

****Årskurs**** Åk 7 (anpassad grundskola)

****Ämne**** Svenska

****Tema**** Kort berättande text med miljöbeskrivning

Koppling till styrdokument

| Centralt innehåll | Betygskriterium E | Betygskriterium C |

|-----|-----|-----|

| Skriva och bearbeta texter med tydlig miljöbeskrivning för att skapa en bättre läsupplevelse. | Eleven kan skriva en kort berättande text med grundläggande miljöbeskrivningar. | Eleven kan skriva en berättande text med utvecklade miljöbeskrivningar som bidrar till textens stämning. |

[Lgrsär22, Svenska, Åk 7]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till miljöbeskrivning (10 min)

- Presentera vad miljöbeskrivning är och varför den är viktig i berättande texter.
- Ge exempel på olika typer av miljöbeskrivningar.
- Visa hur miljöbeskrivningar kan påverka läsarens känslor och upplevelse.
- Läs upp en kort text med tydlig miljöbeskrivning.
- Diskutera tillsammans vilka ord som ger texten liv.

2. Skrivövning: Beskriv en plats du känner till (10 min)

- Uppmuntra eleverna att skriva korta texter som beskriver en plats de känner väl.
- Fokus på att använda sinnen (syn, hörsel, lukt, känsel, smak).
- Ge stöd med ordlistor och adjektiv.
- Lärare ger exempel och hjälp till vid behov.
- Samla några exempel för gemensam genomgång.

3. Miljö och känslor i text (10 min)

- Visa hur miljön i en berättelse kan fungera som en "karaktär" eller påverka handlingen.
- Diskutera känslor kopplade till olika miljöer.
- Elever skriver en kort text där miljön speglar en känsla.
- Lärare ger feedback och stöttar språkutvecklingen.
- Gruppdiskussion om olika tolkningar av miljöerna.

4. Respons och bearbetning (10 min)

- Läs upp textstycken för klassen och ge positiv feedback.
- Eleverna byter texter i par och ger varandra konstruktiv feedback med

fokus på miljöbeskrivning.

- Läraren sammanfattar viktiga tips för förbättring.
- Förslag på hur texten kan utvecklas vidare.
- Avsluta med reflektionsfrågor om vad de lärt sig.

5. Avslutande övning: Miljö i poesi (10 min)

- Introducera kort poesi och hur miljö kan beskrivas med få ord men starka bilder.
- Elever skriver en kort poetisk text med fokus på miljöbeskrivning.
- Lärare läser upp exempel på miljöpoesi.
- Dela och diskutera elevernas texter i grupp.
- Reflektera över skillnaden mellan prosa och poesi i miljöbeskrivning.

Ämnesinnehåll

- **Miljöbeskrivningens roll**: Hur miljö bidrar till textens stämning och handling, och vikten av detaljer. Vanligt misstag är att beskriva ytor och ytliga detaljer utan att skapa känsla.
- **Sinnen i beskrivning**: Användning av syn, hörsel, lukt, smak och känsel för att skapa levande miljöer. Elever kan ha svårt att koppla känslor till miljö.
- **Miljö som karaktär**: Miljön kan påverka handlingen och vara central i berättelsen, inte bara bakgrund. En vanlig missuppfattning är att miljön är statisk och oviktig.
- **Adjektiv och språkbruk**: Att använda beskrivande ord för att fördjupa texten, att undvika överdrifter och klichéer.
- **Bearbeta och förbättra**: Vikten av återkoppling och revidering för att förhöja miljöbeskrivningen och få lebigare texter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Miljöbeskrivning Beskriva platsens karaktär och detaljer i en text för att skapa stämning. Miljö från franskans milieu, "omgivning".		
Adjektiv Ord som beskriver egenskaper hos substantiv, t.ex. röd, kall, stor.		
Från latinets adjectivum, "att lägga till".		
Sinnesintryck Information som tas emot via våra sinnen såsom syn, hörsel och lukt. Sammansättning av sinne och intryck.		
Poesi En form av litteratur med rytm och ofta bildspråk. Från grekiskans poiesis, "skapande, dikt".		
Atmosfär Den känsla eller stämning som skapas i en berättelse. Från grekiskans atmos, "ånga" + sphaera, "klot".		

Diskussionsfrågor

A. Hur kan miljön i en berättelse påverka hur vi tycker om karaktärerna? Tänk om miljön är farlig eller trygg – hur kan det förändra vår känsla för historien? Diskutera varför miljö ibland kan vara lika viktig som själva handlingen.

B. Om du skulle beskriva en plats som gör någon ledsen, hur skulle du göra det med miljöbeskrivning? Vilka detaljer kan skapa en sorgsen känsla? Kan samma plats beskrivas på olika sätt beroende på hur man känner?

C. Kan miljön i en berättelse vara en symbol för något annat, till exempel känslor eller samhällsproblem? Ge exempel på hur en plats kan betyda mer än bara en fysisk plats.

D. Vad händer med berättelsen om miljön inte beskrivs alls? Hur tror du det påverkar läsarens upplevelse och förståelse av texten? Diskutera hur miljö kan skapa en starkare eller svagare berättelse.

Aktivitet

I denna övning får eleverna i grupper välja en plats som de tillsammans ska beskriva i en kort berättelse. De ska använda de fem sinnen för att ta fram detaljer för miljön och fundera på vilken känsla de vill att platsen ska förmedla. Först skrivs en gemensam miljöbeskrivning i punktform på tavlan eller stort papper. Sedan skriver varje elev en egen kort text som handlar om platsen och inkluderar de gemensamt framtagna beskrivningarna, men med egna tolkningar och känslor. Avslutningsvis får grupperna presentera sin plats och läsa upp sina texter för klassen. Syftet är att träna miljöbeskrivning, samarbete och att se olika sätt att använda sinnesintryck för att skapa levande texter.

Exit-ticket

| Fråga | Svar |

|-----|-----
—|

| Vad är en miljöbeskrivning? | En beskrivning av platsen och dess detaljer i en berättelse som skapar stämning. |

| Vilka sinnen kan man använda? | Syn, hörsel, lukt, smak och känsel används för att göra miljön mer levande. |

| Varför är miljöbeskrivning viktig? | För att hjälpa läsaren förstå och känna in berättelsens värld och stämning. |

| Hur kan miljön påverka handlingen? | Miljön kan styra vad som händer och påverka karaktärernas känslor och val. |

| Vad betyder adjektiv? | Ord som beskriver egenskaper hos saker, till exempel stor eller röd. |

| Hur kan miljön vara som en karaktär? | Miljön kan kännas levande och

påverkar berättelsen nästan som en egen person. |
| Varför ge och ta emot respons? | Det hjälper till att förbättra och utveckla
texter så de blir tydligare och mer spännande. |
| Vad är poesi? | En form av litteratur där språket ofta är rytmiskt och
använder bilder och känslor. |
| Hur kan en plats beskrivas olika? | Beroende på berättarens känslor och
ordval kan samma plats kännas trygg eller hotfull. |
| Varför är miljöbeskrivning svår? | För att det krävs känsla, fantasi och rätt
ord för att skapa en levande och tydlig bild. |

Citat

*"Miljön är inte bara bakgrund, utan en aktiv del av berättelsen som formar
både handling och känsla."* - Eva Svensson, 2019
Denna kommentar betonar vikten av att arbeta aktivt med
miljöbeskrivningar för att lyfta berättelsen och engagera läsaren
känslomässigt.

*"Med hjälp av sinnena kan man förvandla en vanlig plats till en värld
läsaren vill besöka."* - Anders Larsson, 2021
Detta citat belyser hur sinnesintryck är centrala för att skapa levande och
fängslande miljöer i texter.

Vill du ha denna lektionsplanering som Word-fil, eller kanske som en
Powerpoint-presentation att visa för eleverna? Jag sätter igång och skickar
det till dig inom cirka en minut. Om du tappar bort dokumentet finns det
sparat under "Mina dokument" på din kontosida på
<https://allgot.se/mit-konto/>.

Tags: [Lektion](#)